

ПЕРЕТРАВНІСТЬ ТА ПОЖИВНІСТЬ СИЛОСОВАНИХ СУМІШОК ПРОВ'ЯЛЕНОЇ МАСИ ОЗИМОГО ТРИТИКАЛЕ З ГОРОШКОМ ПАННОНСЬКИМ

В. П. Жуков, кандидат сільськогосподарських наук
Ю. В. Обертюх, кандидат сільськогосподарських наук
І. О. Виговська

Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН,
проспект Юності, 16, к.303, м. Вінниця, 21100, Україна
e-mail: vladzupk@gmail.com

Ю. І. Шульга, кандидат сільськогосподарських наук
НВО «БТУ-центр», м. Ладижин Вінницька обл., Україна

В даний час в дослідницькій роботі використовують декілька методів визначення перетравності кормів: прямим визначенням, методом інертних індикаторів, за фекальним індексом, мікробіальним методом та іншими. В наших дослідженнях обрано метод визначення перетравності поживних речовин силосу із пров'ялених трав методом груп-періодів із зворотним заміщенням в дослідідах на вівцях. Основний раціон включав: силос із травосуміші (ТОВ «Писарівка»), дерть ячмінна 0,4 кг сіль кухонна – 10 г. Кількість тварин (баранці породи прекокс) в групі – по 4 голови живою масою $48,6 \pm 3,2$ кг.

В попередній і обліковий періоди тварини отримували силос контрольного і дослідних варіантів, в ідентичній кількості. Тварин перед дослідом зважували вранці до годівлі 2 дні підряд. Годівлю проводили 2 рази на добу у визначений час з відхиленням не більше ± 15 хвилин від розкладу. При цьому забезпечували напування за потребою (без обмеження). Розсипаний тваринами при споживанні корм збирали і клали в гордівницю. Нез'їдений корм збирали окремо і рахували як рештки. Мішки для калу звільняли щоденно в 10,00. Для сумарної проби брали повне добове виділення калу. Проби калу зберігали при температурі 0°C - з консервантом (толуол 1 мл). Частину сумарної проби перемішували для визначення загального азоту в свіжому матеріалі. Наважку екскрементів брали у кількості 200-250 грамів.

Решту частини сумарної проби зважували з точністю до ± 1 г для визначення повітряно-сухої речовини. Цю частину калу висушували в сушильній шафі при 60°C , після чого залишали на 24 години при кімнатній температурі. Потім пробу повторно зважували і визначали повітряно-суху речовину. Безпосередньо після зважування кал розмелювали і в той же день визначали вміст абсолютно сухої речовини після тригодинного сушіння при температурі 105°C . Розмелені проби зберігали в закоркованому вигляді в герметичному посуді. Визначення сирого протеїну здійснювали в гомогенізованій пробі свіжого калу, решту аналізів проводили в сухій речовині калу.

Добовий раціон піддослідних баранів сформований з розрахунку 85-90 % споживання силосу із бобово-злакової суміші, а нестачу фосфору компенсувати за рахунок введення до складу раціону кормових фосфатів. В період балансового дослідження тварини контрольної і дослідної груп споживали в середньому по 1,4-1,5 кг сухої речовини в тому числі за рахунок дослідного корму – до 1,25 кг на голову в день. Споживання води (при триразовому напуванні) – досягало 2,1 літр.

Показники фактичної перетравності поживних речовин силосу представлені в таблиці 1, свідчать що отриманий консервований корм мав високі показники перетравності (до 67,9 та 71,3% за сухою речовиною) відповідно для люцерни пізньої та ранньої фаз вегетації.

Таблиця 1. Показники перетравності поживних речовин сінажу з люцерни обробленої консервантом Силакпро, %

Показник	Контроль без консерванту		+ Силакпро, 4г/т	
	Початок бутонізації	Початок цвітіння	Початок бутонізації	Початок цвітіння
Суша речовина	64,40 \pm 0,41	63,79 \pm 0,22	71,27 \pm 0,65***	67,96 \pm 0,29**
Органічна речовина	66,53 \pm 0,36	65,60 \pm 0,18	72,97 \pm 0,60***	69,65 \pm 0,35***
Протеїн	74,53 \pm 0,79	72,81 \pm 1,35	80,46 \pm 0,30***	76,53 \pm 0,70*
Жир	60,99 \pm 1,17	58,70 \pm 1,87	65,72 \pm 0,55*	64,39 \pm 2,31
Клітковина	58,60 \pm 0,47	57,74 \pm 0,20	64,81 \pm 0,83***	61,72 \pm 0,37***
БЕР	68,27 \pm 0,53	68,55 \pm 0,46	74,39 \pm 0,69***	71,90 \pm 0,70**
ОЕ, МДж/кг СР	9,42	9,00	10,36	9,68

*P>0,95, **P>0,99, ***P>0,999

Вірогідна різниця становила 6,9 та 4,2%. Тобто консервант проявив більшу консервуючу дію для заготівлі люцерни саме в фазі початку бутонізації, це пояснює високі показники перетравності органічної речовини та особливо сирого протеїну (до 72,9%). Загальна поживність силосу для ранніх фаз заготівлі була 9,47 та 10,4 МДж/кг СР, а для фенофази початку цвітіння відповідно 9,0 та 9,7 МДж/кг.

Таким чином розрахунок фактичної перетравності дав можливість правильно скоректувати добові раціони годівлі овець в ТОВ «Писарівка», при включені в раціони відгодівельного молодняка (з середньодобовими приростами в межах 120 грамів), до 15 кг консервованого силосу з сумішки з озимого тритикале і горошку паннонського, що становитиме до 25,60% в структурі сухих речовин раціонів. Рання фаза вегетації для заготівлі такого силосу, дасть можливість уникнути перевантаження раціонів сирою клітковиною, яка має високу депресивну дію на процеси приростів живої маси.